

Aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg
Postbus 5700,
6202 MA Maastricht

Eijsden 16 dec. 2021

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

In een eerder schrijven (zie bijlage I Petitie MP20062021) heb ik de demissionaire ministerraad en minister president Mark Rutte namens 50 collega hoogleraren aandacht gevraagd voor onze zorgen over de belasting van natuur, milieu en volksgezondheid in de grensregio Zuid-Limburg. Onze bezorgdheid is ook gedeeld met de Gouverneur a.i., de heer Remkes (zie ons schrijven d.d. 29 sept jl.). Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft hierop haar reactie gegeven; een vrij technisch, rationele verslaglegging van de afzonderlijke processen en procedures (zie Bijlage bij ons schrijven d.d. 29 sept jl.).

Omdat de problematiek zich aandient in de grensregio Zuid-Limburg en wij onverminderd bezorgd zijn over de cumulatieve effecten en de betrekkelijk slechte relatie tussen de grensoverschrijdende overheden, richten wij deze brief aan Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg.

Naast ons verzoek om aandacht te hebben voor de cumulatieve effecten van de belasting aan natuur, milieu en volksgezondheid in de grensregio (biomassacentrale op terrein CBR door Bee Green Wallonia, vervuillende cementindustrie CBR, mergelafgravingen rondom Eben-Emael, luchthaven Luik-Bierset met uitbreiding tot 180 vrachtvliegtuigbewegingen per etmaal zonder nachtslot, 's werelds grootste online B2B handelsplatform Alibaba, eerste Belgische binnenhaven en derde haven binnen Europa Trilogiport, windmolenparken direct over de grens) willen wij aandacht vragen voor geluidsnormen die worden aangehouden en de impact daarvan op de grensoverschrijdende discussies en onderhandelingsruimte.

Dit brengt ons bij Maastricht Aachen Airport waarvoor een MKBA opgesteld moet worden. Deze MAA MKBA wordt uitgevoerd op basis van de nieuwe 'Werkwijzer voor luchtvaartspecifieke MKBA's'. Het Ministerie van IenW heeft afgelopen zomer deze 'Werkwijzer' in de plaats gesteld van de 'Algemene Leidraad voor MKBA's' die in 2013 is opgesteld door het CPB en het PBL. In de MKBA's volgens de 'Algemene Leidraad' gaat het om de economische analyse van maatschappelijke vraagstukken in den brede en worden geen specifieke parameters voorgeschreven (deze verschillen per maatschappelijk vraagstuk), maar wordt aanbevolen van beschikbare kengetallen en technieken uit te gaan (Algemene Werkwijzer MKBA, 2013, p73).

In die nieuwe 'Werkwijzer voor luchtvaart specifieke MKBA's' worden wel parameters voorgeschreven. Voor de waardering van geluidsoverlast wordt een drempelwaarde van 50dB gehanteerd, hoewel er technieken beschikbaar zijn om dat vanaf 45 dB(A) te doen.

Benadrukt wordt dat de WHO richtlijn voor geluidshinder van vliegverkeer is vastgesteld op 45dB (voor de nacht op 40dB); in Nederland volgen we vanuit medisch en gezondheidskundig perspectief eveneens de richtlijn van 45dB Lden. Overigens gebruikt het Rijk in de recente Luchtvaartnota 2020-2050 (p47,p50) eveneens de aanbevolen waarde van 45 dB(A) Lden en 40 dB(A) Lnight. De MER Schiphol noemt eveneens de grens van 45 dB(A). In de 'Werkwijzer voor luchtvaart specifieke MKBA' is desondanks voor MAA 50dB als de drempelwaarde opgenomen, waarboven schade als gevolg van geluidsoverlast kan worden gekwantificeerd. We vragen aan het College van GS om in lijn met de Luchtvaartnota 2020-2050 (p47, p50) en evenals de MER Schiphol in de opdrachtverstrekking voor een MKBA voor de luchtvaart de veiligheidsnorm van 45dB aan te houden.

Als de Provincie in haar opdrachtverstrekking uitgaat van 50dB voor de MKBA-MAA geven wij munitie aan de luchthaven Luik-Bierset om in de toekomstige onderhandelingen bij de vergunningverlening voor uitbreiding tot 180 (nacht)vluchten per etmaal in 2022 eveneens uit te gaan van 50dB. Luik-Bierset kent geen nachtslot en zal voor vele inwoners in de grensregio in de nacht veel overlast veroorzaken als de WHO grens van 40 dB in de nacht wordt opgerekt naar 45dB of zelfs hoger. Daarnaast is ook de CBR cementindustrie niet zonder geluidshinder: het betreft een eindeloze zoembromtoon in de omliggende gemeenten gedurende dag en nacht. Als de uitgebreide mergelafgravingen op 107 ha in Eben-Emael gaan plaatsvinden geeft dat opnieuw veel geluidshinder. Windmolenparken zijn eveneens bronnen van geluidshinder. Het handelsplatform Alibaba geeft enorm veel vervoersbewegingen en verkeerslawaaï. Opgeteld is er dan in de grensregio sprake van een cumulatief effect van geluidshinder. Dit nog even los van de schade aan natuur, milieu en volksgezondheid in de grensregio.

De grensoverschrijdende samenwerking in het dossier van natuur, milieu en volksgezondheid blijkt uitermate moeilijk tot stand te komen. Toch doen wij een uiterst dringend beroep op Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten om hier werk van te maken zodat cumulatieve effecten die schadelijk zijn voor natuur, milieu en volksgezondheid te voorkomen door in elk geval zelf de juiste veiligheidsnormen aan te houden.

We vragen daarom aan de provincie om de WHO norm voor geluidshinder te volgen dat wil zeggen de door de WHO in 2018 aanbevolen grenswaarden van 45 dB aan te houden. Het lijkt ons alleszins redelijk om te streven naar een consistent beleid door de Nederlandse overheid en het daarbij volgen van WHO standaarden. Dit vooral ook met het oog op de forse uitbreidingsplannen rondom luchthaven Luik-Bierset (zonder nachtslot!) om 'recht van spreken' te hebben in dit dossier en om te voorkomen dat overige nadelige geluidsbronnen in de grensregio (windmolens, CBR en de afgravingen) door de Vlaamse en Waalse autoriteiten genegeerd of ontkracht worden. Daarmee creëren we op voorhand een slechte uitgangspositie bij de grensoverschrijdende onderhandelingen.

Met vriendelijke groet,

Prof. dr. ir. Maria Jansen, hoogleraar populatiegericht gezondheidsbeleid, Universiteit Maastricht

Mede namens het collectief van hoogleraren aangaande de zorgen voor natuur, milieu en volksgezondheid

Prof. dr. Sandra Beurskens, hoogleraar doelgericht meten in de zorgpraktijk, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Rob de Bie, hoogleraar Physiotherapy Research, Universiteit Maastricht

Prof. dr. ir. Wiebe Bijker, emeritus hoogleraar Techniek en samenleving, Universiteit Maastricht en professor of Technology & Society, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim

Prof. dr. Piet van den Brandt, hoogleraar Epidemiologie, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Wim Buurman, emeritus hoogleraar Metabolisme en Immuniteit, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Hugo ten Cate, hoogleraar in Clinical Thrombosis and Haemostasis, Universiteit Maastricht, Adjunct Professor, Center for Thrombosis and Haemostasis, Gutenberg University Medical Center, Mainz, Germany

Dr. Matthew J. Commers, universitair hoofddocent European Public Health, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Pieter C. Dagnelie, onderzoeker, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Geert-Jan Dinant, hoogleraar Huisartsgeneeskunde, Universiteit Maastricht

Dr. ir. Martien van Dongen, universitair hoofddocent Epidemiologie, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Silvia Evers, hoogleraar Public Health Technology Assessment, Universiteit Maastricht

Prof. dr. Ton de Goeij, emeritus hoogleraar of Curriculum Development, oud-directeur artsopleiding FHML, Universiteit Maastricht
Dr. Christel van Gool, universitair docent Epidemiologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Frans Feron, emeritus hoogleraar Sociale Geneeskunde in het bijzonder Jeugdgezondheidszorg, Universiteit Maastricht
Dr. Frits Franssen, longarts Maastricht UMC en lid van Raad van Bestuur van CIRO, Horn
Prof. dr. Guido R.M.M. Haenen, hoogleraar Redox Modulation in Pharmacological and Toxicological Processes, Maastricht University
Prof.dr. Joep Geraedts, emeritus hoogleraar Genetica en Celbiologie, Universiteit Maastricht
Dr.ir. Geja Hageman, universitair docent Farmacologie & Toxicologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Ernst Homburg, emeritus hoogleraar Geschiedenis van de Chemische Industrie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Tim Huijts, hoogleraar Sociologie, Maastricht University en Norwegian University of Science and Technology
Prof. dr. Anita Jansen, hoogleraar Klinische Psychologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Gerjo Kok, emeritus hoogleraar toegepaste psychologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Theo de Kok, hoogleraar Population-based Toxicogenomics, Universiteit Maastricht
Prof dr. Joop de Kraker, hoogleraar Sustainability Assessment, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Stef Kremers, hoogleraar Gezondheidsbevordering, Universiteit Maastricht
Prof. Luc JC van Loon, hoogleraar fysiologie van inspanning en voeding, Universiteit Maastricht.
Prof. dr. Pim Martens, Sustainable Development, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Frits van Merode, hoogleraar Logistiek en Operations Management van Zorg, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Jascha de Nooijer, hoogleraar Interprofessioneel opleiden, Universiteit Maastricht
Dr. Polina Putrik, onderzoeker biostatistics, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Angelique de Rijk, hoogleraar Arbeid en gezondheid, Universiteit Maastricht
Prof. dr. R.A.C. Ruiter, hoogleraar Gezondheid en Sociale Psychologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Hans Savelberg, hoogleraar Academisch Onderwijs in Beweging, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Onno van Schayck, hoogleraar preventieve geneeskunde, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Trudie Schils, hoogleraar Economics of Education, Universiteit Maastricht
Prof. dr. FJ van Schooten, hoogleraar Genetische Toxicologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Blanche Schroen, hoogleraar Cardiologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Ernst-Jan M. Speel, hoogleraar Molecular Oncopathology, Maastricht Universitair Medisch Centrum+
Prof. dr J.F.M. Smits, emeritus hoogleraar Farmacologie, Universiteit Maastricht
Dr. Mark Spigt, universitair hoofddocent Huisartsgeneeskunde, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Coen D.A. Stehouwer, hoogleraar Interne Geneeskunde, Universiteit Maastricht
Dr. Adri Voogd, universitair hoofddocent Epidemiologie, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Nanne de Vries, hoogleraar Health Promotion and Education en lid van de RvB van Maastricht Universitair Medisch Centrum+
Prof. dr. Geertjan Wesseling, hoogleraar Longziekten, Maastricht UMC+
Prof. dr. Trudy van der Weijden, hoogleraar Implementatie van richtlijnen en samen beslissen, Maastricht University
Prof. dr. Matty Weijenberg, hoogleraar Moleculaire epidemiologie van kanker, Universiteit Maastricht
Prof. dr. Klaas Westerterp, hoogleraar Humane Energetica, Universiteit Maastricht

Contactpersoon:

Maria Jansen

Trichterweg 42

6245ET Eijsden

06 425 423 44

Maria.jansen@ggdzi.nl

cc. Provinciale Staten